

Program wychowawczo-profilaktyczny

Zespół Państwowych Szkół Muzycznych w Ełku

Podstawa prawna:

Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 900) - art. 26.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną

uchwałą nr 2/2023/24 .

Program Wychowawczo-Profilaktyczny **na rok szkolny 2023/2024** został opracowany przez zespół w składzie: Marcin Łukawski, Piotr Wilk, Kamil Skorupski, Marzena Rogińska.

Program został opracowany dla Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych w Ełku (dalej: ZPSM lub Szkoła);

Spis treści:

str.2 **1. Założenia teoretyczne**

str.2 1.1. Definicja wychowania i profilaktyki;

str.3 1.2. Misja i wizja Szkoły;

str.3 1.3. Sylwetka absolwenta:

- Szkoły Muzycznej I stopnia

- Szkoły Muzycznej II stopnia

str.6 **2. Część praktyczna (zmienna, na dany rok szkolny)**

str.6 2.1. Diagnoza zasobów i zagrożeń.

str.8 2.2. Harmonogram działań Szkoły w roku szkolnym 2022/2023.

str.10 2.3. Ewaluacja.

1. ZAŁOŻENIA TEORETYCZNE

1.1. Definicja wychowania i profilaktyki.

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Wychowanie jest procesem, w którym wychowanek ma dojść do pełni osobowego rozwoju. Podstawą wychowania jest wszechstronna pomoc udzielana wychowankowi w realizowaniu jego własnych, wrodzonych i niepowtarzalnych możliwości, jest towarzyszeniem w rozwoju. Wychowanie powinno mieć charakter integralny, tzn. obejmować całego człowieka, jego rozwój intelektualny, emocjonalny, fizyczny i duchowy, a więc scalający wszystkie sfery życia ludzkiego.

Na gruncie szkoły integralność wychowania polega na:

- Wspieraniu we wszechstronnym rozwoju ucznia.
- Zintegrowaniu nauczania z wychowaniem.
- Widzenia ucznia w kontekście warunków środowiskowo-społecznych.
- Realizowania spójnego, ogólnie przyjętego programu wychowawczo-profilaktycznego, który pomagałby wychowankowi zbudować wewnątrznie uporządkowany, zdrowy system wartości wspomagający samodzielność w dojrzałym działaniu i chronił przed relatywizmem moralnym. Program wychowawczy to uporządkowany opis celów i działań odnoszących się do funkcjonowania szkoły w aspekcie wychowania.

Integralne podejście do wychowania wymaga od wychowawcy wiedzy na temat złożoności ludzkiej egzystencji i zależności od otoczenia, w którym żyje, chęci zobaczenia konkretnego ucznia, otwarcia na rozumienie go i wspomaganie tego, co w nim dobre.

W punkcie centralnym pracy edukacyjnej i wychowawczej powinien znajdować się uczeń i jego wszechstronny rozwój, co stanowi podstawę podmiotowego nauczania i wychowania.

Profilaktyka zdaniem Zbigniewa B. Gasia to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje równolegle trzy obszary działania:

- Wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.
- Ograniczenie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia.
- Inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

Chociaż wychowanie i profilaktyka ukierunkowane są na różne cele, wychowanie służy wspieraniu wychowanka w rozwoju, zaś profilaktyka to interwencja kompensująca niedostatki wychowania, to oba te procesy są ze sobą ściśle powiązane.

Działalność wychowawczo-profilaktyczna Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych w Ełku jest procesem jednolitym i spójnym, zintegrowanym z nauczaniem. Działalność ta jest realizowana przez nauczycieli w trakcie wszystkich zajęć: na przedmiotach muzycznych teoretycznych, na lekcjach instrumentu głównego, na zajęciach zespołowych oraz podczas zajęć pozalekcyjnych.

Szczegółowe cele oraz zadania wychowawczo-profilaktyczne zostały opisane w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym przez powołany zespół utworzony z nauczycieli przedmiotów muzycznych. Działania zawarte w Programie są odpowiedzią na potrzeby naszych uczniów. Wynikają one z przeprowadzonej diagnozy zasobów i potrzeb, specyfiki Szkoły Muzycznej, rekomendowanych priorytetów Centrum Edukacji Artystycznej oraz treści wychowawczo-profilaktycznych zawartych w podstawach programowych kształcenia artystycznego.

1.2. Misja i wizja Szkoły

Misja

Szkoła rozbudza zainteresowanie kulturą i sztuką, kształci i rozwija umiejętności muzyczne a także wzmacnia osobowość, inspirowane do rozwoju w duchu wzajemnej współpracy i tolerancji.

Wizja

Zespół Państwowych Szkół Muzycznych w Ełku:

- zachęca uzdolnione dzieci i młodzież do rozwijania zdolności i umiejętności muzycznych,
- rozbudza zamiłowanie do muzyki,
- daje możliwość rozwoju w bezpiecznej, przyjaznej i twórczej atmosferze,
- uczy rzetelności, uczciwości, systematyczności i konsekwencji w dążeniu do celu,
- przygotowuje do kształcenia w szkołach wyższego szczebla,
- przygotowuje do samodzielnego muzykowania,
- uczy współpracy i otwartości na drugiego człowieka,
- kształtuje upodobania muzyczne, wrażliwość na wartościową sztukę,
- wspiera wszystkich uczestników procesu nauczania, uczniów, nauczycieli i rodziców.

1.3. Sylwetka absolwenta

Sylwetka absolwenta **Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia w Ełku.**

Absolwent:

- Zna związki między swoją a innymi dziedzinami sztuki.
- Cechuje go wysoka kultura osobista wyrażona przez postawę, strój, słowa, dbanie o estetykę.
- Zna i stosuje normy dobrego zachowania.
- Jest otwarty na innych, wrażliwy, życzliwy, odpowiedzialny i uczynny, nie odmawia pomocy potrzebującym, w trudnych sytuacjach wykazuje odwagę cywilną.
- Potrafi nazwać emocje, zna sposoby radzenia sobie z nimi.
- Posiada wiedzę na temat mechanizmów, przyczyn, skutków uzależnień, agresji, przemocy i cyberprzemocy, potrafi obronić się przed zagrożeniami, wie, gdzie szukać pomocy.
- Jest przygotowany do następnego etapu nauki.
- Posiada – w stopniu przynajmniej dobrym – wiedzę i umiejętności praktyczne, określone wymaganiami edukacyjnymi z wszystkich przedmiotów objętych planem nauczania.
- Jest świadomym, chętnym i zaangażowanym odbiorcą sztuki, w szczególności słuchaczem koncertów, spektakli i przedstawień muzycznych.
- Jest inicjatorem i aktywnym wykonawcą różnych przedsięwzięć krzewiących kulturę muzyczną.
- Posiada umiejętności stosownego zachowania się w różnych sytuacjach życiowych (podczas koncertów, spektakli, okolicznościowych ceremonii).
- Potrafi dobrze wykorzystać zdobytą wiedzę oraz umiejętności dla własnych celów (relaks, odprężanie się przy słuchaniu muzyki, granie na instrumencie „dla siebie”).
- Szanuje starszych, przełożonych, docenia ich autorytet i wiedzę.
- Przekazuje swoją wiedzę muzyczną, umiejętności instrumentalne, zainteresowania muzyczne i znajomość stosownego zachowywania się innym członkom społeczeństwa – rodzeństwu, kolegom.
- Zna swoje mocne, słabe strony i potrafi nad nimi pracować.
- Rzetelnie i sumiennie wywiązuje się ze swoich obowiązków, szanuje pracę innych.

Sylwetka absolwenta **Państwowej Szkoły Muzycznej II stopnia w Ełku.**

Absolwent:

- Przestrzega zasad kultury i etyki, prawa autorskiego oraz innych przepisów prawa związanych z ochroną dóbr kultury.
- Zna historię swojej dziedziny artystycznej.
- Posiada wiedzę niezbędną do prawidłowej realizacji zadań praktycznych w swojej dziedzinie artystycznej.

- Uczestniczy aktywnie w życiu kulturalnym, zarówno jako wykonawca, jak i odbiorca sztuki muzycznej.
- Realizuje indywidualnie i zespołowo zadania oraz projekty artystyczne w zakresie swojej specjalności.
- Aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe, uczestnicząc w kursach, warsztatach, spotkaniach z artystami.
- Planuje swój rozwój artystyczny i zawodowy.
- Ma motywację do ciągłego kształcenia się i pracy nad sobą, kreatywnie realizuje zadania, wykazując się wrażliwością artystyczną.
- Jest tolerancyjny, szanuje tych którzy mają odmienne poglądy, pochodzenie narodowe i kulturowe, religię, możliwości fizyczne i intelektualne .
- Aktywny w działaniach na rzecz Szkoły i środowiska.
- Stosuje sposoby radzenia sobie ze stresem i treścią egzaminacyjną.
- Posiada wiedzę o zdrowym stylu życia, dba o swoje zdrowie fizyczne i psychiczne.
- Cechuje go postawa patriotyczna. Zna historię swojego narodu, kultury muzycznej jest zakorzeniony w środowisku lokalnym, kultywuje tradycje naszej Szkoły.

2. Część praktyczna (zmienna, rok szkolny 2023/2024)

2.1. Diagnoza zasobów i zagrożeń.

Do opracowania Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego na rok szkolny 2023/24 wzięto pod uwagę wnioski z diagnozy zasobów Szkoły, zagrożeń pojawiających się najczęściej w naszej placówce oraz priorytety wychowawczo-profilaktyczne Centrum Edukacji Artystycznej rekomendowane na dany rok szkolny.

Wnioski z ewaluacji programu z poprzedniego roku szkolnego

1. Konsekwentnie realizować wybrane obszary programu profilaktyczno-wychowawczego dla danych zajęć i podczas obecności ucznia w szkole.

Priorytety wychowawczo-profilaktyczne CEA na rok szkolny 2023/24

1. Wzmocnienie prawidłowej komunikacji interpersonalnej w indywidualnej relacji nauczyciel – uczeń podczas artystycznych zajęć edukacyjnych.
2. Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, aspołecznych

i przemocowych wśród uczniów szkół artystycznych i ich rodzin.

W szkole we wrześniu 2023 została przeprowadzona ankieta wśród uczniów wybranych klas PSM I i II stopnia.

Ankieta została stworzona w celu przeciwdziałania pojawianiu się zachowań związanych z występowaniem agresji w szkole i życiu codziennym oraz w celu wzmocnienia komunikacji w indywidualnej relacji nauczyciel – uczeń.

Wnioski z przeprowadzonej ankiety:

W grupie uczniów najważniejszym faktem jest to, że wszyscy pytani czują się bezpiecznie w naszej szkole i nie spotkali się z agresywnym zachowaniem wobec siebie. Uczniowie mają świadomość, gdzie występują zachowania destrukcyjne, oraz wiedzą, do kogo mogą zwrócić się z prośbą o pomoc.

W celu eliminowania zachowania agresywnego najlepszą formą pozostaje rozmowa – zarówno z uczniami, jak i ich rodzicami.

Uczniowie mają potrzebę angażowania się w wydarzenia mające miejsce w szkole oraz częstszego występowania na scenie. Należałoby pozwolić uczniom częściej prowadzić koncerty oraz częściej organizować audycje klasowe.

Istotnym przedsięwzięciem mającym na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów szkół artystycznych, byłoby zorganizowanie wydarzenia (np. pogadanki, spotkania) w szkole, w czasie którego uczniowie i rodzice mogliby zostać zapoznani z takimi tematami, jak m.in. konsekwencje wynikające z używania środków odurzających, sposoby zwalczania narkomanii, wpływ środków odurzających na codzienne funkcjonowanie, umiejętność odmawiania na propozycję zażycia środków odurzających.

Na podstawie zebranych informacji zaplanowano działania do realizacji w roku szkolnym 2023/2024 ujęte w harmonogramie działań wychowawczo-profilaktycznych.

2.2. Harmonogram działań Szkoły w roku szkolnym 2023/2024

Wzmocnienie prawidłowej komunikacji interpersonalnej w indywidualnej relacji nauczyciel – uczeń podczas artystycznych zajęć edukacyjnych.

Zadanie	Forma realizacji	Termin	Odpowiedzialni
Wzmacnianie czynników wspierających prawidłowe relacje nauczyciel - uczeń	Poznanie uczniów i rodziców - diagnoza potrzeb środowiska poprzez rozmowy z uczniami, spotkania z rodzicami	Wrzesień 2023	Wszyscy nauczyciele
	Mobilizowanie uczniów do aktywności społecznej na rzecz klasy, szkoły i środowiska lokalnego	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele
	Koncert rodziców z dziećmi i rodzeństw muzykujących	Grudzień 2023	Wszyscy nauczyciele
	Koncert Mistrz-uczeń	Maj 2024	Wszyscy nauczyciele
	Integracja dzieci i młodzieży poprzez organizowanie audycji klasowych, imprez rozrywkowych, wycieczek szkolnych	Rok szkolny	Opiekun samorządu, Wszyscy nauczyciele
Udoskonalenie komunikacji pomiędzy nauczycielami, uczniami i rodzicami	Uzupełnienie dostępu do poczty służbowej oraz dziennika elektronicznego	Wrzesień 2023	Nauczyciele, dyrekcja, sekretarz
Wspieranie uczniów przez nauczycieli w sytuacjach stresowych	Podanie uczniom przez nauczycieli sposobów walki z treścią przed występem publicznym.	Podczas występów przez cały rok szkolny	Nauczyciele
	Uatrakcyjnienie formy audycji klasowych poprzez stworzenie tematyki/fabuły koncertów	W terminach audycji klasowych poszczególnych klas instrumentalnych	Nauczyciele

Wzmocnienie kompetencji psychologicznych nauczycieli, rodziców i uczniów	Zorganizowanie szkoleń dla nauczycieli, rodziców i uczniów	Rok szkolny 2023/24	Dyrektor
--	--	---------------------	----------

Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, aspołecznych i przemocowych wśród uczniów szkół artystycznych i ich rodzin

Zadanie	Formy realizacji	Termin	Odpowiedzialni
Uświadamianie uczniów z niebezpieczeństwami związanymi z zażywaniem wszelkich środków odurzających	Pogadanki z uczniami na temat szkodliwości używek i środków odurzających	Cały rok	Wszyscy nauczyciele
Dbanie o bezpieczeństwo fizyczne uczniów	Zapoznanie uczniów z regulaminami dotyczącymi zachowania uczniów np. zachowania w Szkole, zachowania podczas wycieczek szkolnych, wyjść na koncerty itp.	Cały rok	Wszyscy pracownicy Szkoły
	Obserwacja zachowania uczniów w Szkole, podczas wyjść ze Szkoły i wycieczek		
	Reagowanie w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa uczniów.		

Przestrzeganie przed zagrożeniami związanymi z korzystaniem Internetu, cyberprzemocą	Rozmowy poświęcone bezpieczeństwu w Internecie. (uświadomienie zagrożeń wynikających z niekontrolowanego korzystania z Internetu, nawiązywania nowych znajomości w sieci, udostępniania informacji o sobie i rodzinie osobom nieznanym).	Cały rok	Wszyscy nauczyciele
Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym i przemocy wśród uczniów	Rozmowy poświęcone budowaniu pozytywnej atmosfery w klasie i szkole.	Cały rok	Wszyscy nauczyciele
	Współpraca z rodzicami w rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych w klasie.		
	Obserwacja uczniów i reagowanie w sytuacjach agresji i przemocy rówieśniczej.		
Zapobieganie przemocy w rodzinie	Obserwacja uczniów, zwracanie uwagi na sygnały świadczące o przemocy w rodzinie ucznia.	Cały rok	Wszyscy pracownicy Szkoły
	Zgłaszanie zauważonych symptomów dyrekcji.		

2.3. Ewaluacja

Program wychowawczo-profilaktyczny podlega monitoringowi i ewaluacji w celu zbadania, czy jest realizowany i przynosi zaplanowane efekty.

Monitoring – badanie przebiegu realizacji działań zaplanowanych w harmonogramie, będzie prowadzony przez dyrektora i wicedyrektora.

Na podstawie monitoringu w ciągu roku szkolnego zostaną skonstruowane wnioski do dalszej pracy lub modyfikacji działań w kolejnym roku szkolnym.